

Information

August 1943 - maj 1945

I dette bind
18. august 1943 - 9. december 1943

I

under redaktion af:

Lektor Jørgen Barfod, Museet for Danmarks frihedskamp.
Forlægger Jens Nordlunde. Redaktør Børge Outze, Information.
Seminarirektor Palle Schmidt, Esbjerg
og antikvarboghandler Lars Zachariassen

Forlaget SIXTUS ApS
København 1978

Det bemærkes at denne udgave er en nøjagtig gengivelse af de originale blade, således at ortografien er bevaret, ligesom eventuelle varierende stavemåder og direkte fejlskrivninger også er gengivet ordret.

Redaktionen tager forbehold overfor eventuelle fejlagtige oplysninger vedr. enkelte personers forhold, som det illegale Information måtte indeholde.

Redaktionen

Forord

Ved denne udgivelse af det illegale Information har redaktionen søgt at samle en så komplet række som muligt af de illegale blade, der har overlevet de 35 år siden bladets start i august 1943. Desværre er der for de første måneder af bladets levetid større eller mindre lakuner: i december 1943 og januar 1944 mangler kun ganske enkelte numre, og fra 11. januar 1944 til maj 1945 er samlingen komplet.

Antallet af manglende numre lader sig ikke opgøre, idet nummereringen af bladet først blev påbegyndt den 14. april 1944 og da med et tilfældigt nummer. I starten fremtrådte bladet kun som en række maskinskrevne ark, der evt. havde overskriften »Til information« eller blot »Information« og jævnligt med korrespondentens initialer øverst, idet der ofte kunne udsendes flere meddelelser pr. dag. Det er derfor vanskeligt at fastslå, hvad der er »Information« og hvad, der er forarbejder til bladet. For en sikkerheds skyld er alt derfor medtaget.

Hvad angår ortografien, har redaktionen valgt at gengive bladet som det fremtrådte incl. fejlagtig staveform, meningsforstyrrende fejl, overstregninger eller forkerte mellemrum m.v. Af denne grund må redaktionen derfor også fralægge sig ansvaret for forkerte eller vildledende oplysninger i bladet. De enkelte numres omfang varierer fra 1/3 side til adskillige sider, hvorfor man for overskuelighedens skyld har valgt at hvert nummer påbegyndes på en højreside uanset omfanget.

Redaktionen.

Informationstelegram

Urolighederne i Odense, der i Gaar foranledigede den konstituerede Politimester, Fuldmægtig Rasmussen til at udstede et Opraab til Befolkningen om at vise Ro og Orden, udartede i Aftenes Løb bl.a. til at der kastedes en Bombe mod en Modeforretning hvis Indehaver anses for "tvivlsom" i Industriforeningens Bygning. En Rude sprængtes, men ellers skete ingen Skade her. Derimod forefaldt talrige voldsomme Episoder rundt i Gaderne og ialt blev 18 Personer af Falck kørt paa Amtssygehuset med Stiksaar af Bajonetter eller ramt af Geværkolber. De fleste var kun lettere saaret men en enkelt Chauffør Jørgen Ellegaard, Store Glasvej 22, der var slået i Hovedet af en Geværkolbe blev saa alvorligt kvæstet, at han maatte paa Operationsbordet, og hans Tilstand betegnes i Dag som stadig betænkelig. Straks i Formiddags fortsatte Urolighederne og bl.a. var Folkemængden meget aggressive for Slagtermester Christian Hansens Sønners Forretninger hvor Butiksruderne blev knust og hvor Folk hindrede Falck i at dække til med Presenninger. Samtidig blev Arbejdet nedlagt i den ene Fabrik efter den anden og desuden begyndte Forretningerne at lukke. Der opstod ogsaa gentagne Gange Uroligheder bl.a. ~~XXXX~~ knuste Folk Ruder hos Kvinder hvis Navne har været optrykt i de illegale Blade og danske nazistiske Forretningsfolk fik alle deres Ruder knust. Ved Middagstid begyndte tyske Soldater der kørte rundt i Lastbiler at skyde efter Folk paa Gaden ligesom der et Pat Steder blev kastet Haandgranater. I Nørregade forsøgte en ældre Mand, Verner Jensen, at rive en Maskinpistol fra X en Tysker. Det lykkedes ham ogsaa, men da han vilde cykle bort med den, ~~fx~~ skred han i Sporvognsskinnerne og straks var Tyskeren over ham og skød paa ham med Revolvere. Han blev bragt til Sygehuset hvor det viste sig, at han bl.a. havde faaet et Skud gennem den ene Hofte samt et Strejfskud i Brystet. Desuden er en ung Pige, Ellen Simonsen, Kongensgade 15 ud for sit Hjem blevet skudt ned af tyske Soldater, der kørte forbi i Lastbil. Hun blev ramt af et Strejfskud i Nakken og hun er kommet paa Operationsbordet. Hendes Tilstand menes dog ikke at være alvorlig. Ialt er ca 15 Mennesker blevet ført til Skadestuen til Behandling. En Mand er blevet saaret af Skud fra en Frikorpsmand der havde forskanset sig i et Hus i Moritzensgade, hvor han skød efter Folk. Ved 14 Tiden blev der sendt Højttalerbiler gennem Gaderne og der blev givet Besked om, at alle skulde begive sig hjem og blive hjemme. Samtlige Forretninger var efterhaanden blevet lukket og alle Byens Arbejdere havde nedlagt Arbejdet. Heller ikke Sporvognene kører, hvorimod Elektricitet, Gas og Vandforsyningen fortsat fungerer. En Overgang troede man, at det var galt med Vandet, med det viste sig kun at være en Følge af, at der i et Par Middagstimer var ~~sæt~~ ganske ovenud stort Vandforbrug, formentlig fra Folk, der vilde sikre sig Beredskabslager. Samtlige Byens Restaurationer og øvrige Forlystelser er lukket i Aften, og der er om ikke totalt Forbud mod at færdes ude saa dog praktisk Talt Undtagelsestilstand i Byen. Der er en Masse fremmed Politi, og der er Betjente næsten overalt, men i Øjeblikket synes det nærmest at være Tyskerne alene der dominerer, idet de fortsat kører rundt bevæbnet til Tænderne i Lastbiler og man kan altsaa ikke være sikker paa om de skyder eller ej. Eftermiddagsbladene naaede ikke at udkomme og begge Morgenbladene er lukket idet ogsaa Typograferne strejker. Der har ikke været noget Fællesmøde af Arbejderne, men Strejken er alligevel total. Derimod har der været holdt et Møde, hvor man har vedtaget en Resolution, der protesterer imod de trufne Foranstaltninger, hvor man f. Eks i Aftes havde spærret Vestergade af for Danske, mens Tyske uantastet kunde faa Lov til at gaa der. De tyske Soldaters aggressive Optræden har irriteret Befolkningen

Informationstelegram

Onsdag Aften forløb forholdsvis roligt i Odense, idet der ikke var ret mange Mennesker paa Gaden som Følge af Udgangsforbudet. Enkelte Steder var der dog Uroligheder, navnlig i Kvarterer, hvor der boede Frikorpsfolk og danske Nazister, men der blev kun et Par enkelte saarede og den eneste der blev alvorligt medtaget var en Sabotagevagt, som bor paa Sdr. Boulevard, og som var blevet beskyttet af en Vagtpost i nærheden af Kaserne. Han har faaet en Kugle i Bagdelen og blev indlagt paa Sygehuset. I Dag til Morgen var der i Massevis af Mennesker i Byen og Folk gik til Arbejde i Forretningerne for at se, om de skulde tage fat, og saa blev de paa Gaden, hvor navnlig Ungdommen huserede slemt. Desværre var Politiet ikke ude i noget videre Omfang, og i visse Kvarterer var der nærmest Pøbelterror. Det drejer sig f. Eks om den førnævnte Slagtermester Chr. Hansens Søners Forretning. Hans Forretning i Nørregade blev fuldkommen plyndret i Gaar, medens den i Kongensgade havde faaet Ruderne knust. I Dag blev ogsaa den plyndret idet alt Inventar blev smadret og Varerne blev smidt i Rendestenen og man brugte Konservesdaaserne som Kasteskyts og ovenikøbet knuste man Ruderne i en uskyldig Korsetforretning ved siden af. Først ved 10.30 Tiden i Formiddags kom der Politi ud, samtidig med at en Højtalerbil kørte rundt og kundgjorde at der ogsaa i Dag gjaldt Udgangsforbud, Udgangsforbudet respekteredes ganske vidst ikke i Eftermiddags. Her er mange Mennesker paa Gaden, men alt foregaar dog forholdsvis roligt inde i Byen. Derimod er det stadig galt i de Kvarterer, hvor der er Frikorpsfolk og danske Nazister. Et Sted har man f. Eks slæbt Møbler fra en dansk Nazists Lejlighed ud paa Gaden og stukket Ild paa og to tre andre Steder har der ogsaa været Tale om Ildspaesættelse, hos "tvivlsomme" Folk, men større Brande er der dog ikke Tale om. En tysk Officer, der gik amok i Formiddags og skød paa et Par Drengene som begge blev saaret i henholdsvis Arme og Ben, blev i Vestergade overfaldet af Folkemængden som fravristede ham hans Revolver, og hans Uniform revet i Stykker, ligesom han blev slaaet og sparket. Han blev kørt paa Sygehuset, men han er dog ikke livsfarlig kvæstet. Desuden er enkelt andre blevet kvæstet ved Sammenstød hist og her. Tyske Biler med Soldater kører stadig rundt i Gaderne og enkelte Steder har de grebet ind med Bajonetter overfor Folk, der ikke vilde flytte sig, men det gaar dog ~~at~~ forholdsvis roligt til. Alt har ligget stille hele Dagen. Paa de to Brødfabriker blev der dog bagt i Nat og Folk har kunndet hente Rugbrød og Sigtebrød i Formiddags. Derimod har der ikke været til at faa Mælk, idet der blev strejket paa Mejerierne straks fra i Morges, og al Mælken blev dirigeret ud paa Landmejerierne saa det er de færreste, der har faaet Mælk, men der forhandles stadig, og man regner med at kunne faa i alt Fald Mælk og Brødforsyningen i Gang fra i Morgen tidlig saavel som de kommunale Værker Gas, Vand ogsaa menes at kunne holdes i Gang.

Det forlyder, at General Kanntstein er kommet herover, og endvidere at de Samvirkendes Næstformand er paa Vej herover og derforhandles stadig om at faa Arbejdet i Gang igen, hvilket dog ikkemenes at ville ske før en Gang i Løbet af i Morgen.

X I Aftes var der forholdsvis roligt i Odense, idet Urolighederne indskrænkede sig tilvisse Kvarterer, hvor der bor Frikorpsfolk og danske Nazister. Der kom en enkelt paa Sygehuset med Skudsaaer i Laaret. I Dag er to Mand blevet slaaget ned af Værnemagten i Jernbanegade, og den ene har faaet et alvorligt Kraniebrud, men menes dog at kunne komme over det. De stod i Jernbanegade og snakkede sammen, da der kom en tysk Bil kørende og uden Foranledning sprang Soldater ud og knaldede de to Mænd ned med Gøværkolberne. Iøvrigt er en af de saarede fra forleden død. Det er Verner Jensen, Ejbygade 7, der forsøgte at fravryste en Maskinpostol fra en Soldat. Han blev skudt i Maven, og er død i Dag. Endnu et Par Mennesker er stadig i Livsfare, men man mener dog ogsaa de vil komme over det. Ialt ligger der 24 Mennesker saaret paa Sygehuset, medens ligesaa mange er blevet behandlet men er kommet hjem igen. Ca 100 Hjem alle tilhørende danske Nazister eller Frikorpsfolk eller tyskevenlige Personer er praktisk talt blevet raseret. I Dag har der ikke forefaldet særlige Episoder. Efter gentagne Forhandlinger i Nat er der i Dag opnaaet Enighed. Værnemagten er gaaet ind paa, at de tyske Soldater ind til videre ikke kommer ud efter Kl 19, og herefter har Fagforeningsformændene erklæret sig villige til at afblæse Generalstrejken og Arbejdet skal herefter genoptages fra i Morgen tidlig Kl ~~XX~~ 6. Det kan dog ikke anses for umiddelbart givet at Arbejderne vil følge Parolen. Det forlyder rundt om i Byen, at Stemningen stadig er ophidset og formentlig vil der blive Tale om fortsat Arbejdsnedlæggelse i en hel del Virksomheder i Morgen, men Butikkerne skulde aabne og Færdselsforbudet som iøvrigt gælder hele Dagen i Dag ophæves fra i Morgen tidlig, ogsaa Skolerne begynder og ligeledes Værkerne, der havde truet med Strejke fra i Aften fortsætter baturligvis ogsaa. Odense Byraad har i Eftermiddag holdt et lukket Møde og de har vedtaget følgende Opraab: Til Odense Bys Borgere. Efter at der nu er opnaaet Enighed om Genoptagelse af det normale Liv her i Byen, henstiller Byraadet indtrængende til Byens Borgere at udvise en rolig og besindig Holdning, og hver for sig optage sit sædvanlige Virke til Gavn ~~X~~ for Byen og dens Borgere. ~~X~~ Den tyske Officer der blev saaret i Gaar er ikke, efter hvad det forlyder, død

Privat for Redaktionen

Det blev ikke til noget med at genoptage Arbejdet i Morges Kl 6. Efter at der i Aftes havde været forsøgt forskellige Sabotagehandlinger, bl.a. blev Plums Konservesfabrik ved Odense Havn ødelagt af Sabotører, som bandt Vagterne og anbragte en Bombe i Kedelhuset, hvorved Fabriken nedbrændte, og der blev anbragt Bomber paa Jernbanelinjen udenfor Odense, hvorved Banelinjen ødelagdes, dog ikke mere, end at det allerede i Formiddags var repareret igen, blev Løbesedlerne om trejke afvarsling og Byraadets Erklæring hilst med Piben og revet i Stykker efterhaanden som de blev uddelt, og rundt om paa Gaderne kunde man se store Kridtinskriptioner, der fortalte, at "Strejken fortsættes". Ved 6-7 Tiden i Morges begyndte Folk at samles i Gaderne, og Færdselsforbudet var ophævet. Forretningsfolkenen mødte ogsaa ved deres Butiker, men der var snart Enighed hos de fleste om, at det gik ikke an at lukke op. Enkelte Steder blev der aabnet Slagterforretninger, Købmandsforretninger, Brød- og Mælkeudsalg, men store Køer gjorde hurtigt Kaal paa Varerne, og der kunde ret omgaaende lukkes igen. I de første Formiddagstimer samledes et stort Demonstrationstog i Kongensgade og Vestergade. Med Dannebrog i Spidsen og syngende nationale Sange drog Mængden til Stadion, hvor der ved Ankomsten var flere Tusinde Mennesker. Her blev holdt flere Tale - for de flestes Vedkommende af ret ukendte Mennesker - og Resultatet af Mødet blev Nedsættelsen af et Udvalg paa 9 Mand, der fik til Opgave at forhandle med Byraadet om Forholdene. Der var Enighed om ikke at genoptage Arbejdet. I Dagens Løb har været ret roligt i Byen, og f. Eks har Redningskorpserne ikke i Dag haft nødt til at føre saarede til Hospitalerne. Paa den ny Forsamlingsbygning - Arbejdernes har der Dagen igennem været holdt en lang Række Møder af de forskellige Fagorganisationer. Typograferne indledede Kl 8 i Morges og gik til deres Arbejdsplads paa Dagbladenes Trykkerier, men paa Vejen blev de haanet og smædet og truet, hvis de gik i Arbejde. Lidt hen paa Formiddagen forlod de derfor atter deres Arbejdsplads. Paa Socialdemokraten i Kongensgade arbejdedes der, og der samledes mange Mennesker udenfor. De var Vrede over, at Typograferne endnu ikke ved Middagstid havde forladt Bygningen, idet Folketingsmand Rs. Hansen vilde forsøge at gennemtrumfe at sende sine Aviser ud. Der kom Politi til, og Typograferne forlod ogsaa dette Arbejdssted. Thriges Arbejdere vedtog paa et Møde med stor Majoritet at gaa i Arbejde Mandag Morgen, men Staaalskibsværftets Arbejdere der regnes for toneangivende indefor odenseanske Arbejderkredse, vedtog med Majoritet ikke at genoptage Arbejdet, før man havde faaet bestemte Krav opfyldt. Det drejer sig først og fremmest om Tyskernes Færdsel i Gaderne. I Dagens løb ankom Kantstein, Kjærbøl m.f. og paa Raadhuset førtes Dagen igennem en Række Forhandlinger, hvori deltog Borgmester Werner, Magistraten, Departementschef Eyvin Larsen og Byens fire Redaktører foruden Fagforeningernes øverste Ledelse. Ved Aftenstid forlyder det, at der skal udsendes et Flyveblad, redigeret af Borgmester Werner og Tømrermester Petersen, der er Ordfører for den konservative Byraadsgruppe. Dagbladene udkommer ikke. Store Skarer af odenseanere er i øvrigt i Dagens Løb taget paa Landet, de fleste sikkert for at fouragere. Der er ikke til at opdrive Kød, Mælk og Brød i vid Omkreds. Den almindelige Mening er, at Situationen vil blive opklaret i Løbet af Søndagen, saa at Arbejdet de fleste Steder kan genoptages Mandag. Der er Ro i Gaderne, hvor der næsten ikke ses Tyskere. Derimod er der baade i Nyborg og Middelfart praktisk talt Generalstrejke. I Nyborg er det nærmest Sympati-strejke for Odense, medens der i Middelfart har været en Episode i Aftes

mellem Tyskere og Danskere, og det har givet Aarsag til Strejken der. I de øvrige fynske Byer er alt roligt.

20 8 43

Fredag Eftermiddag indtraf der en Episode paa Helsingør Skibsværft, hvor nogle Arbejdere kastede Møtrikker efter et Par tyske Marinesoldater. Værftets Ledelse blev underrettet og tilkaldte Kriminalpolitiet som mødte frem. Politiet blev imidlertid modtaget af et Par hundrede Arbejdere med Hujen og Piben og Arbejdet blev ikke genoptaget før saavel Politiet som Tyskerne havde trukket sig tilbage.

Information

Paa et Møde paa Odense Station i Gaar Formiddag, hvori deltog ca 10.000 Arbejdere vedtoges det ikke at gaa i Arbejde Mandag Morgen, før visse bestemte Krav blev opfyldt, og man vedtog at nedsætte et Strejkeudvalg for de forskellige større Virksomheder og Arbejdsgrene uden om Fagforeningsbestemmelserne. Disse Strejkeudvalg skulde mødes paa Arbejdernes Forsamlingsbygning Mandag Kl 10. Desuden blev der i Gaar paa Teknisk Skole holdt et Møde for Erhvervsgrenene i Odense og dette Møde fortsattes i Aftes og der blev givet Meddelelser om de Forhandlinger der var blevet holdt mellem Borgmester Werner og Minister Kjærbøl m.fl. paa den ene Side og de tyske Myndigheder paa den anden Side. Der var fra tysk Side blevet givet Tilsagn om, at de tyske Soldater vilde blive holdt hjemme paa Kasernen Søndag, Mandag, Tirsdag og Onsdag. Derimod skulde de normale Øvelser finde Sted og den normale Trafik gennem Byen skulde have Lov til at passere uhindret. Denne Indrømmelse gik man ind paa at lade publicere. Derimod maatte der ikke gives Udtryk for et andet Synspunkt, som der underhaanden blev givet Udtryk for, nemlig at Tyskerne skulde sørge for strengere Justits mellem de tyske Soldater i Odense, men da det var ganske afgjort, at der ikke ~~maatte~~ var mere at opnaa hos Tyskerne gik man for fuld Kraft ind paa at acceptere dette Grundlag, og paa et Møde i Dag, hvor der var samlet ca 500 Erhvervsdrivende m.m. vedtoges enstemmigt følgende Udtalelse: Under Henvisning til Bekendtgørelse af den 22 ds fra Borgmesteren i Odense og i Tilslutning til den i Dag af Arbejdernes Fællesorganisation vedtagne Resolution henstilles det at genoptage alt Arbejde i fuldt Omfang fra og med ~~den~~ Tirsdag den 24 ved normal Arbejdstids Begyndelse. Arbejdernes Fællesorganisation er med overvældende Majoritet gaaet ind for at Arbejdet skal genoptages og man regner derfor overalt i Odense med, at normale Tilstande bliver genindført i Morgen. I Dag var der Tilløb til at aabne Forretningerne i Formiddags, men det var kun faa der aabnede, og de blev hurtigt lukket igen. Paa Dagbladene var Typograferne mødt i Morges, men bl.a. var der en stor Demonstration nedenfor Socialdemokraten hvor der maatte tilkaldes Politi for at holde Mængden tilbage og Kammeraterne henstillede til Typograferne ikke at genoptage Arbejdet. Det samme var Tilfældet paa de andre Dagblade. Først i Morgen tidlig begynder Arbejdet paa Bladene. Uroligheder har der ikke været i nævneværdigt Omfang hverken i Gaar eller i Dag. I Aftes var der dog foretaget Sabotagehandlinger overfor et Mosteri der blev næsten totalt ødelagt ved en Bombeeksplosion, men bortset derfra har der ikke været noget unormalt. I Svendborg synes derimod Strejken at brede sig. De 700 Arbejdere paa Svendborg Skibsværft har ialt Fald nedlagt Arbejdet i Dag og man venter at endnu flere vil gaa med i Strejken. Da det maa betragtes som en Sympatistrejke der lader sig paavirke af Forholdene i Odense kan det ventes, at Strejken i Svendborg ogsaa hurtigt vil være forbi. I Bogense har der i Nat været Sabotagebrand paa Tømmerhandelen ved Havnen, men Skaden var dog ikke særlig omfattende.

Information

Tyskerne har nu overfor Politiet indrømmet, at den tyske Soldat som skød den 21-aarige Helfred Christiansen, Søn af Fisker og Arbejdsmand Valdemar Christiansen Asylgade 12 Roskilde befandt sig i Gartneriets Have og ikke paa Kasernens Grund. Snigmordet har naturligvis vakt Opsigt i Roskilde. Man er ligesaa harmfulde mod Gartner Vilhelm Hensen, som mod Tyskerne. Det menes at Gartneren har kaldt Tyskerne til Assistance eller at det har været til Selskab hos ham hele Aftenen. Der agiteres for et Protestmøde paa Hestetorvet Kl 19 30 . Iøvrigt har der været Ro i Byen i Dag

Uhyggen breder sig ogsaa til Roskilde Kl 22.50

Ogsaa i Aften var der store Mængder Mennesker i Gaderne i Roskilde og Politiet der havde faaet Forstærkning fra Holbæk og Ringsted maatte til Stadhed rydde Gaderne og de to Torve. Ligesom i Aftes tog Rudeknusningerne Fart da Mørket faldt paa. De gik ud over en Række Forretningsruder. Et Par af de Forretningsmænd der blev hjemsøgt i Gaar havde atter Besøg i Aften idet Ruderne til Privatlejlighederne blev slaaet ud. Endnu ved 22.30 Tiden var der Uro i Gaderne, men nogenhelt alvorlig Episode indtil da ikke indtruffet

Fortsættelse af tidligere Information/Kl 22,15

Indtil Kl 22 er 18 Mennesker bragt til Kommunehospitalet i Aalborg som Følge af Skudsaa. Bladt disse er to Børn. Den 10-aarige Rita Nielsen, der er skudt i det ene Ben og den 11-aarige Birte Christensen, skudt i højre ~~Rekke~~ Arm. Desuden er blandt de saarede to Kvinder. Overtjener Bech der blev skudt i Maven har faaet en Blodtransfusion ~~og~~ og er meget stærkt medtaget. Der har været skudt en Del i Gaderne i Aften, særlig paa Vesterbro, som ved 20-Tiden var sort af Mennesker. Skuddene blev affyret af Pansertropper som besatte Gaden og ryddede den for Civilpersoner fra Broen og ud forbi Kilden. Kort efter kom 60 Politibetjente som overtog Vagttjenesten, hvorefter Pansertropperne forsvandt. Ved 21-Tiden koncentrerede Urolighederne sig om Østbyen, hvor der blev skudt livligt. Først efter gentagne Forestillinger fra Politiets Side, gik den tyske Værnemagt ind paa at fjerne Tropperne. Vesternro og tilstødende Gader holdes ~~ikke~~ besat af Politiet, idet Tyskerne fortsat har Vagtjenesten ved Ansgarkirken som de udfører med stor Grundighed. Ingen Civilpersoner maa færdes paa denne Gade. Alle Restauranter har været lukkede siden middags og alle Biografteatre lukket. Politiet fik Assistance fra Hjørring og Frederikshavn. Politistyrkerne fra begge Byer har maattet hjemsendes i Aften, idet der er alvorlige Uroligheder begge Steder, bl.a. Strejke i Frederikshavn og Uroligheder i Hjørring. ~~X~~ I Øjeblikket er alt roligt men man venter store Uroligheder i Løbet af Natten

Lastbiler i Esbjerg er brændt ligesom et Transformator-tårn er sprængt i Luften.

Der er Muligheder for at Strejken i Aalborg fortsætter i Morgen

Jensen, Holstebro

Information

I løbet af Natten til Mandag har Sabotører fjernet en Skinne paa Linien Holstebro-Herning ca 200 m Nord for Aulum Station. Da det første Morgentog, et Godstog fra Holstebro Kl 5.35 passerede Stedet sket der en alvorlig Togulykke . Den store Maskine væltede ned ad en 4-5 m høj Skrænt og kom til at ligge med Hjulene lige i Vejret. Som ved et Mirakel kom Lokomotivpersonalet intet til. Alle de 6 Vogne blev mere eller mindre knust. En gammeldags Personvogn der var med blev næsten helt knust. En af de 4 Passagerer blev dræbt, to haardt saaret, en lettere. Togføreren, der befandt sig i Vognen slap hele uskadt. Skaden er meget stor og Lokomotivet maa saaledes skilles helt ad førend det kan fjernes. Saa vidt vides befandt der sig ikke tyske Varer i Godstoget.

Ca va!

Begivenhederne omkring den unge Bankassistent Vrangsteds Begravelse indlededes i Aftes. Tyskerne var indforstaaet med, at de skulde blive hjemme, men i Nat ved Midnatstid blev Politimester Bach ringet op fra Justitsministeriet med Besked fra den tyske Øverstkommanderende von Hanneken om, at der til Bisættelsen ikke maatte møde mere end 50 Personer, at intet Flag eller nogen Vimpel kunde tolereres, at Deputationer ikke maatte bestaa af mere end to Mand, og at alle ~~Inskriptioner~~ Kranse med provokerende Inskriptioner skulde fjernes. Paa Politimesterens Spørgsmaal om, hvem der skulde sørge for det, svarede Ministeriet, at det skulde Aalborg Politii; og da Politimesteren svarede, at han hverken vilde eller kunde, blev der svaret, at saa vilde de tyske Tropper med Vaaben i Haand sørge for, at det nok skulde ske. Kl 2 i Nat drog Politimesteren og en Præst til Vrangsteds Forældres Bopæl, og i de sene Nattetimer blev der truffet Beslutning om, at Begravelsen skulde finde Sted allerede Kl 7,30 i Morges. Dette skete, og der var paa dette Tidspunkt kun en Snes Mennesker med. Begivenheden rygtedes imidlertid hurtigt og bidrog til øget spændt Stemning. I Formiddags lod Politimesteren uddele Løbesedler af følgende Indhold: For at undgaa ulykkebringende Begivenheder har de danske Myndigheder i Forstaaelse med den nærmeste Familie foranlediget, at Vrangsteds Begravelse har fundet Sted i Dag til Morgen. Overalt i Byen blev Flagene i Morges hejst først paa halv Stang og senere, da Begravelsen var rygtedes, paa hel Stang. Ved Middagstid lukkede samtlige Forretninger og Virksomheder, og ved 13-Tiden drog en Hærskare af Mennesker ud ad Vesterbro til Ansgarkirken, der ligger ligeoverfor Kilden paa Hobrovej. Den store Kirke fyldtes hurtigt til Trængsel, og udenfor samledes op mod 10,000 Mennesker. Fra Politiets Side skete i første Omgang intet ud over, at et Par Højttalervogne blev kørt gennem Byen og paa Politimesterens Vegne opfordrede alle til roligt at gaahverx til sit. Politimesteren følte det som sin Pligt fra Højttalervognene at oplyse, at han var bekendt med, at tyske Tropper havde Ordre til, hvis Politiets Bestræbelser for at opretholde Ro og Orden mislykkedes at gribe ind mod Demonstranter om fornødent med Vaabenmagt. Derefter kørte en stor Udrykningsvogn gennem Vesterbro, og Politiet opfordrede mundtlig Folk til at forlade Gaden. Det hjalp ikke. Nogle Tyskere, som kom kørende i Bil gennem Menneskemængden, blev stenet af Folk, som havde brækket Brosten op fra Gaden. Andre Tyskere, som kom gaaende, blev overfaldet og slaaet i Jorden, og en Pige blev slaaet ned og fik masser af Klø. Men saa rykkede Tyskerne ud. De sendte store tanks gennem Gaderne, rykkede ud med Infanteri og Flyvetropper, der var forsynet med Geværer og Maskinpistoler, medens Soldater i Biler og til Hest red rundt i Gaderne. Soldaterne tog Opstilling paa alle Gadehjørner mod Vesterbro, og saa blev Vesterbro ryddet. Folk løb gennem Sidegaderne, og der blev skudt voldsomt. Hvis Folk ikke hurtigt nok parerede Ordre, knaldede Revolvere og Maskinpistoler. Folk flygtede ind paa Kirkegaarden og paa Kommunehospitalet. Urolighederne forplantede sig til Banegaardspladsen og Boulevarden, og baade her og paa Vesterbro blev der knudt adskillige Ruder, deriblandt i det kendte Konditori Christine og den kendte Grønhandel Viola, der handler med Værnemagten.

Ved 16-Tiden var det atter galt i Vestbyen, hvor 6-8000 Mennesker var samlet, og hvor Pansertropper rykkede ud og skød mod Mængden. Ved 17-Tiden var det atter galt paa Vesterbro, og herfra blev 9 Mennesker bragt paa Sygehuset med Skudsaar, blandt disse er en lille Pige. Overtjeneren paa Hotel Phønix (Bech) livsfarligt saaret, da to Soldater trængte ind og skød ham ned og sigtede paa en anden Tjener. Han blev ramt i Underli-

vet. Hans Tilstand er meget alvorlig. Politiet har faaet Forstærkning fra Hjørring, Frederikshavn, Sæby og Nørresundby, men Politiet har holdt sig paa Politigaarden og har overtaget Bevogtningen af Kirkegaarden. Endvidere har man hjulpet de Mennesker ud, der var samlet i Ansgarkirken. Da Kirkens Sognepræst, Pastor Bang hørte om de mange i Kirken, gik han over og holdt Gudstjeneste for Mængden. Det skete Medens Skuddene bragede paa Vesterbro foran Kirken. Efter Samraad med Politimesteren og den tyske Værnemagt blev det besluttet, at de tyske Tropper skulde trække sig tilbage fra Gaderne og overlade Tjenesten til det danske Politi. 3 af de saarede er ramt efter dette Tidspunkt, saa Foranstaltningen har ikke været effektiv.

Information

Indtil Kl 18 i Dag er der paa Sygehuset fra i Gaar indlagt ialt indlagt 26 Personer, hvoraf de fleste af Skudskaar. Natten ~~xxxxx~~ forløb forholdsvis roligt med Undtagelse af at ca 30 Forretningsrunder knustes, og i Morges mødte Arbejderne fra de forskellige Virksomheder til deres Arbejdet. Imidlertid skete der paa Rørdalsvej i Nærheden af Aalborg Værft det, at den ene Af Arbejderne Erik Larsen, Langesgade blev skudt ned af en tysk Soldat, da han paa Cykel var paa Vej til sit Arbejde. Da han var styrtet med Cyklen og laa paa Vejen blev han sparket i Ansigtet og derefter skudt i Maven. Hans Tilstand er meget alvorlig. Dette gav Anledning til at samtlige Arbejdere paa Aalborg Værft straks nedlagde Arbejdet og Strejken bredte sig derfra videre til Rørdal til Flyvepladserne og større og mindre Virksomheder over hele Byen. Ved Middagstid var alt Arbejde standset og samtlige Butikker lukket. Der var Formiddagen igennem Ro i Byen, men i Middagstimerne blev der overalt uddelt smaa Sedler paa hvilke der stod: Vi mødes Kl 14 paa Vesterbro. Allerede lidt inden Kl 14 var Vesterbro sort af Mennesker. Derimod saas der ingen Soldater. Det er opklaret, at der var truffet Aftale mellem Politiet og Værnemagten at Politiet selv skulde ordne Affærerne. Politiet rykkede ved 14 Tiden ud med store Styrker og gav sig til at rydde Vesterbro. Resultatet blev, at store Sværme af Mennesker hovedsageligt ganske unge Dreng og Piger gik gennem Sidegaderne da samlede Opløb rundt omkring. Lidt over Kl 14 kørte Politiets Højttalervogne gennem Gaderne med Meddelelse om, at Arbejdernes Tillidsmænd skulde samles til Møde paa Haandværkerforeningen Kl 16 og at man her skulde drøfte Situationen. Kl 19 ville der blive offentligt Møde ved Grusgraven ved Hobrovejen, og Resultatet af de Drøftelser, som Arbejdernes Tillidsmænd ville blive meddelt. Politiet benyttede Lejligheden til at understrege, at al Sammenstimlen paa Gaderne var forbudt. Bag disse Møder ligger den Kendsgerning, at Arbejdernes Fællesorganisations Ledelse i Formiddags mødte hos Politimester Bach og stillede en Række Krav bl.a. at alle Tyskerne skulde holdes inde om Aftenen og at de ekstraordinære Vagtposter omgaaende skulde fjernes, Umiddelbart efter dette Møde blev der holdt et kort Møde mellem Politimesteren og den tyske Værnemagts Repræsentanter, og derefter tog Hauptmann Tyssen, der er Adjudant hos den tyske Kommandant ned i Arbejdernes Forsamlingsbygning, hvor Organisationernes Ledelse holdt Møde. Han meddelte, at han ønskede at forhandle med Repræsentanterne for Arbejderne, men dette afslog de med den Motivering, at de kun ønskede at forhandle med de danske Myndigheder. Imidlertid fik Hauptmann Tyssen Lejlighed til at redegøre for den tyske Værnemagts Stilling. Dette blev taget til Efterretning, hvorefter han forlod Mødet. I Eftermiddag Kl 15 samledes Politiets øverste Embedsmænd til Drøftelse af Situationen. Dette Møde var endnu ikke Kl 18 afsluttet. I Eftermiddag er der forekommet en lang Række Rudeknuserier. I alle de Forretninger der har vakt Mishag, er Ruderne blevet knust. Tyskerne har som nævnt holdt sig hjemme, men de er i højeste Alarm beredskab og klar til med Minust Varsel at rykke ud. Paa Hjørnet af Fredensgade og Vesterbro overfaldt en Skar unge Mennesker en tysk Soldat - vistnok Officer - slog ham i Jorden hvorefter han blev stærkt mishandlet. I dette Tilfælde rykkede Tyskerne ud og fik ham befriet. Paa Vesterbro blev en tysk Soldat slaet ned. Han blev ligeledes stærkt mishandlet. Der har været noget Skyderi. Et Sted blev en 12 aarig Dreng skudt i Armen. Skuddet blev affyret fra en første Sal i en Lejlighed hvor Tyskerne bor. Et andet Sted blev en Dreng skudt i Benet og paa Vesterbro blev en Dansker skudt i Armen. I Ivar Hvidtfeldtsgade, hvor der bor en Frikorpsmand og hans Broder, der er Brandmand paa den tyske Fl yvplads Øst blev der kastet Sten igennem Ruderne. De to Brødre samt en

tysk Marinesoldat forsvarede sig ved at skyde paa Folk paa Gaden. De fortsatte Skyderiet ind til Sikkerhedspolitiet og Feltgendarmeriet kom til. De blev anholdt af Tyskerne. Under Urolighederne i Gaar Eftermiddags og i Aftes anholdt Tyskerne 7 Mennesker. De blev taget med af Tyskerne og anbragt i en mørk Kælder, hvor der hverken finde Stole, Borde eller andre Møbler. Der maatte de staa op til i Morges, hvor de blev ført til en langvarig Afhøring. Sikkerhedspolitiet forsøgte i Nat at faa at vide, hvem ~~Sikkæx~~ Tyskerne havde taget, men det lod sig ikke gøre. Paa Sikkerhedspolitiets Foranledning blev de i Middags udleveret til det danske Politi. I Eftermiddags har der været voldsomme Sammenstimlinger mange Steder i Byen. Det skifter fra Gade til Gade med Rudeknusninger og Forfølgelser af Pigebørn som har vakt Mishag. Flere er blevet overfaldet og mishandlet og Politiet der tæller 200 Mand har faaet Forstærkning fra Nørrejylland ~~og~~ er i Alarmberedskab.